

5

Waxyaabaha ay tahay in qofkasta oo waalid ah inuu ka ogaado qorshaha Gobalka New York ee ku saabsan Every Student Succeeds Act

Waa maxay ESSA?

Sharciga guusha arday kasta (he Every Student Succeeds Act (ESSA) waa sharci federal ah kasoo tilmaamaya sida dawlad gobaleedyadu u isticmaali karaan lacagta dawlada federalka ah katimaada si loogu taageero iskuullada dadwaynaha. Bishii Sebteembar 2017, Dawlad gobaleedka New York wuxuu gudbiyay qorshihisa oo ka kooban ku dhowaad \$1.6 bilyan oo ah lacagta New York ay sanad kasta ESSA ka hesho .

Maxay muhiim utahay?

Dawlad gobaleedka New York wuxuu utaaganyahay xaqiijinta in dhamaan ardaydu ay guul iyo hormar kakeenaan iskuulka ayadoon loofiirinayn cida ay yihiin, meesha ay kunoolyihiin, meesha ay iskuul kadhigtaan, ama halkii ay kayimaadeen. Lagasoo bilaabo xiligii xagaaga ee 2016, Dawlad Gobaleedka New York waxay heshay fikir si loo dajiyo qorshe lagu hormarinaayo sinaanta, helitaanka, iyo fursadaha lasiinaayo *dhammaan* ardayda.

Maxaa laga rabaa in waalidiintu ogaadaan?

Hoos waxaad ka helayaa waxyaabaha muhiim u ah in waalidiinta iyo qoysasku ka ogaadaan qorshaha. Waxaan kugula dhiiragelinaynaa inaad booqato boggaan si aad waxbadan uga ogaato qorshaha:

<http://www.p12.nysed.gov/accountability/essa.html>

1

Gobalka New York wuxuu qiimaynayaa waxbarasho ay usimanyihiin dadkoo dhan.

Waalidiinta iyo qoysasku waa inay oggaadaan sida ay tahay xaalada iskuulka uu cunugoodu dhigto ayagoo

Iskuulada iyo degmooyinka waxaa lagu qiimaynayaa sanad kasta cabirada soo socda:

Qiimaynta lagu sameeyo mustaqbalka iskuulka:

Dhamaan iskuulada oo dhan

Iskuulada dugsiga sare

- Barahsada Luuqada Ingiriisiga
- Xisaabta
- Sayniska
- Hormarka laga sameeyo barashada Ingiriisiga (ardayda aan kuhadlin Ingiriisiga)
- Maqnaanshaha xad dhaafka ah (maqnaanta kabadan 18 maalmood, oosababo leh)

- Cilmiga bulshada
- Heerka qalinjabinta
- Kuleejka, xirfada, tasmada diyaar garoowga ardayga: qaadashada koorso dheeri ah, qaadashada shahaadada barashada farsamada, iwm.

- Xiliyada ardayga iskuulka laga cayrshay (ayadoo lagu bilaabaayo natiijooyinka sanad dugsiiyeedka 2018-19)
- In uu ardaygu diyaar u yahay dugsiga sare (marka macluudamdu diyaar noqdaan)
- Qiimaynta "bii'ada waxbarashada" (tusaale, Cabbirka fasalka, in ardaydu ay helikaraan fasalada farshaxanka)

2

Gobalka New York wuxuu doonayaa inuu yareeyo waqtiga imtixaanka uuna kor uqaado khibradaha imtixaanka.

Imtixaanaadka fasalada 3-8 ee Ingiriisiga iyo xisaabta waxaa lagusoo koobayaa labo maalmood maadadiiba sanadka 2018.

Gobalku wuxuu kashaqaynaa qabab cusub oo lagu qiimeeyo aqoonta ardayga kaasoo ardayda waydiisanayaa inay buuxiyaan soona gudbiyaan shaqada dadaalkooda.

95%

Sharciga federaalka ayaa kadoonaaya 95% ardayda fasal kasta oo imtixaan laga qaado inay sameeyaan imtixaanaadka saxda ah. Gobalka New York wuxuu la shaqaynayaa waalidiinta, iskuulada, iyo degmooyinka si loo kordhiyo ka qaybgalka.

Gobalka New York wuxuu sii wadayaa inuu kuturjumo imtixaanaadka xisaabta iyo sayniska luqaddo badan, marka qarashku diyaar noqdana, wuxuu usamaynaa imtixaanka luuqadaha oo ku qoran luuqada hooyo ee ardayda imtixaanka galaysa.

3

Gobalka New York wuxuu kacaawinayaa macalimiinta iyo maamulayaasha iskuulada inay udiyaar garoobaan siday guul kugaari lahaayeen ayna uxaqiijin lahaayeen in dhamaan ardaydu ay helaan waxbarasho heer sare ah.

Gobalku wuxuu fiirinayaa isbadalada laxiriira sida macalimiinta iyo maamulayaasha iskuuladu diyaar ugu yihiin si loo hubiyo inay udiyaar garoobaan maalinta koobaad.

Gobalka New York wuxuu leeyahay macalimiin badan oo cajiib ah. Waxaan xaqiijinaynaa in dhamaan iskuuladu ay awood uleeyihiin inay soojiitaan ayna ilaal sadaan.

4

Gobalka New York wuxuu sidoo kale kafilayaa waalidiinta inay gacan dheeri ah kagaystaan marka iskuulka caruurtoodu dhigtaan laga doonaayo inuu kobac sameeyo.

Hadii iskuulka cunugaaga loo aqoonsado mid aan dadaal fiican lahayn ...

...sidaas awgeed waxay waydiinaysaa waalidiinta, macalimiinta, iyo ardaydaba sida ay isleeyihiin iskuulku hormar ayuu kusamayn karaa

... aadna rabto inaad fikir kadhiibato sida ay tahay in iskuulku umaareeyo lacagta ay dawlada federalku bixiso si uu hormar usameeyo.

5

Gobalka New York wuxuu sinayaa waalidiinta sawirka dhabta ah ee iskuulka uu cunugoodu dhigto.

Warbixinada cusub ee dadwayaha ayaa muujinaaya macluumaada kusaabsan natiijooyinka imtaxaanka ee ardayga, heerarkiisa qalinjabinta, iyo natiijooyinka kale ee iskuulada, degmooyinka, iyo gobalka, ayadoo la raacaayo sharciga dhawrista arrimaha shaqsiga ah.

Warbixinada waxay sidoo kale macluuaad kabixinayaan waxyaabaha waalidiintu aadka udanaynayaan, sida xajmiga fasalka ama fursadaha ardayda loosiyo inay kaqaybgalaan farshaxanada.

Waalidiintu waxay ogaanayaan inta ay le'egtahay qarashka uu iskuulku kubixiyo ardayda kasta ayadoo lagusoo gudbinaayo warbixinada cusub.

Degmooyinka, iskuulada, iyo Waaxda Waxbarashada ee Gobalka New York waxay u adeegsanayaan macluumaadka kujira warbixinadaan si degmada looga caawiyo inay balaariyaan qarashka ay bixiyaan ama ay layimaadaan qaabab cusub si loobuuxsho baahiyaha ardayda.